

Nr 454.

Av herr **Svensson** i Ljungskile **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 216, angående ytterligare anslag till prisreglerande åtgärder för budgetåret 1945/46.

Vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 303 vid 1945 års riksdag angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område yttrade jordbruksutskottet i sitt utlåtande nr 74 s. 11—12 bl. a. följande:

»— — — Om ett överskott i jordbrukets inkomstkalkyl, på sätt utskottet förutsett, balanseras genom höjda arbetslöner samt genom att den jordbruksidkande befolkningen i kalkylen tillgodoräknas en i motsvarande grad höjd arbetsinkomst, så innebär emellertid detta icke att inkomstöverskottet i sin helhet kommer att jämnt fördelas såsom höjd »arbetslön» åt den i jordbruket sysselsatta arbetskraften. Då det rationaliserade större jordbruket försäljer en betydligt större produktmängd per arbetare än vad det svenska jordbruket i genomsnitt taget kan göra, måste en prishöjning eller en utebliven prissänkning för dessa jordbruk medföra icke blott att den ökade arbetskostnaden täckes utan även att en ökad företagarvinst uppstår. Det mindre jordbruket återigen, som icke torde kunna saluföra så stora produktmängder som det svenska jordbruket i genomsnitt, kan ej tillgodogöra sig hela den höjning av arbetsinkomsten, som beräknas i kalkylen över jordbrukets utgifter. En i möjligaste mån jämn höjning av den jordbruksidkande befolkningens arbetsinkomst förutsätter därför, enligt utskottets mening, att detta förhållande beaktas.» Detta uttalande godkändes enhälligt av riksdagen.

Den situation, som riksdagen med ovan citerade uttalande tagit sikte på, har nu inträffat. Den i jordbruket arbetande befolkningen skall i sin helhet tillgodoräknas en högre arbetsinkomst. För att möjliggöra detta skall jordbruket enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 216 under återstoden av nu löpande regleringsår tillföras 30 miljoner kronor dels genom prishöjning på vissa jordbruksprodukter och dels genom prissänkning på konstgödsel. Vid fördelningen av dessa inkomster har, enligt vår mening, inte tillbörlig hänsyn tagits till det enhälliga uttalande i denna sak som 1945 års riksdag gjorde. Det hade funnits så mycket större anledning att beakta detta uttalande som ett mera än säsongmässigt prisfall på ägg — den mest småbruksbetonade av jordbrukets saluprodukter — inträffade samtidigt med att förevarande proposition förbereddes.

Med hänsyn till vikten av att det mindre jordbrukets intressen — på sätt riksdagen i fjol förutsatte — blir beaktat föreslå vi, att de medel som Kungl. Maj:t begär för höjning av mjölkpriset med 0,5 öre i första hand måtte användas för en höjning av producentbidraget till det mindre jordbruket med 1 öre per kg samt att vad som eventuellt återstår måtte användas för en höjning av det allmänna producentbidraget, som utbetalades per kg mjölkfett. Vi förutsätta härvid att den speciella höjningen av mjölkpriset i Norrland m. fl. områden genomföres på sätt vid förhandlingarna om jordbrukspriserna förutsatts så att den totala prishöjningen för det mindre jordbruket i dessa områden blir 1,5 öre per kg. Mot den föreslagna prishöjningen på kalvkött och fläsk, den säsongsmässiga höjningen av priset på slaktdjur samt sänkningen av priset på konstgödsel ha vi intet att erinra.

I anslutning till det ovan anförda få vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 216 måtte

- 1) bevilja de 20 000 000 kronor som Kungl. Maj:t begär;
- 2) uttala att den del av dessa medel som beräknats för en höjning av det allmänna mjölkpriset med 0,5 öre per kg i stället måtte i första hand användas för en höjning av producentbidraget till det mindre jordbruket med 1 öre pr kg.

Stockholm den 3 april 1946.

Wald. Svensson.

Per A. Johnsson
i Kastanjegården.

O. E. Sandberg.

M. Ståhl.

Ruben Swedberg.

A. Danielsson.

And. Stjärne.

Birger Utbult.

Nils Persson.

Einar Osterman.

Edvin Jacobsson
i Igelsbo.